

Tentamen**PS1301, PSPR03: Socialpsykologi 1****9 januari 2025**

Anvisningar:

Observera att detta är en **individuell examination**. Individuell examination innebär att det är du som ska besvara frågorna själv. Samarbete med en annan person (kurskamrat eller utomstående) är inte tillåtet. Miniräknare och formelblad finns som resurs i tentan (längst ner i fönstret). En egen enklare miniräknare är tillåtet att använda. Inga andra hjälpmedel är tillåtna.

Maxpoäng på tentamen är 45. För *godkänt* krävs minst 22,5 poäng.

BETYG	F	E	D	C	B	A
Poäng	0-22	22.5-26.5	27-31	31.5-35.5	36-40	40.5-45

Tentamen består av 3 sorters frågor:

Del 1, flervalsfrågor (26 frågor, maxpoäng 26). Den här delen avser att testa din kunskap kring socialpsykologiska termer och teorier, samt vetenskaplig metod och statistik. Varje rätt svar ger 1 poäng, fel svar ger 0 poäng. Alla frågor har endast ett korrekt svarsalternativ.

Del 2, kortare svarsfrågor (5 frågor, maxpoäng 13). Den här delen avser att mäta din kunskap gällande att beskriva och tillämpa socialpsykologiska begrepp samt vetenskaplig metod och statistik. Frågorna är värda 2-3 poäng var. Skriv ditt svar på ett lättläst och strukturerat sätt.

Del 3, längre svarsfråga (1 fråga, maxpoäng 6). Den här delen avser att mäta din förmåga att diskutera olika socialpsykologiska och metodologiska begrepp samt att relatera dem till verkligheten och varandra. Skriv ditt svar på ett lättläst och strukturerat sätt.

1(a) Vilka tre komponenter består attityder av enligt tripartit-modellen?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Känslor, intentioner och handlingar
- ☐ Tankar, känslor och övertygelser
- ☐ Tankar, känslor och beteenden
- ☐ Känslor, motivationer och normer

Totalpoäng: 1

1(b) Mycket av det konversationssätt som vi attribuerar till män är...**Välj ett alternativ:**

- ☐ typiskt för personer som inte följer normer.
- ☐ typiskt för personer med mer ödmjuka personlighetsdrag.
- ☐ baserat på genetik.
- ☐ typiskt för personer som har högre status och makt (oavsett kön).

Totalpoäng: 1

1(c) Vad innebär motiverat resonemang (motivated reasoning)?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Att människor anpassar sitt tänkande för att stödja sina känslor eller önskemål.
- ☐ Att människor undviker kognitiva biasar.
- ☐ Att människor är motiverade att basera sina slutsatser på logiskt tänkande.
- ☐ Att människor är mer motiverade att tänka kritiskt i grupsituationer.

Totalpoäng: 1

1(d) Ani tränar på att spela piano. När Anis kompis ser på går det mycket sämre än när Ani är ensam. Vad illustrerar detta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Spotlight-effekten.
- ☐ Social loafing.
- ☐ Polarisering.
- ☐ Social facilitation.

Totalpoäng: 1

1(e) Vad kan hända om du träffar någon för första gången medan du är med om något spännande?

Välj ett alternativ:

- ☐ Du kopplar din kroppsliga reaktion på den spännande upplevelsen till potentiella romantiska/sexuella känslor för den nya personen.
- ☐ Du följer normerna som den nya personen visar, vilket kan leda till att du uppfattar dig själv enligt en ny stereotyp.
- ☐ Du upplever altruism.
- ☐ Du gör en negativ utvärdering av den nya personen på grund av evaluation apprehension.

Totalpoäng: 1

1(f) Vad avgör oftast om vi tycker att någon är attraktiv (enligt socialpsykologisk forskning)?

Välj ett alternativ:

- ☐ Personens likhet med oss själva.
- ☐ Personens unika egenskaper.
- ☐ Personens nivå av social konformitet.
- ☐ Personens inkomstnivå.

Totalpoäng: 1

1(g) En person har fallit på gatan i en storstad. Många går förbi utan att hjälpa, men när en person kliver fram och hjälper följer fler efter. Vad illustrerar detta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bystander-effekten (bystander effect)
- ☐ Driftteorin (drive theory)
- ☐ Deskriptiva normer (descriptive norms)
- ☐ Social modellering (social modeling)

Totalpoäng: 1

1(h) Vad är den centrala vägen i övertalningsmodeller?**Välj ett alternativ:**

- ☐ När vi påverkas av budskapets känslomässiga ton.
- ☐ När vi påverkas av budskapets innehåll och kvalitet.
- ☐ När vi påverkas av budbärarens utseende.
- ☐ När vi ignorerar budskapets logik.

Totalpoäng: 1

1(i) På en arbetsplats går plötsligt elen och någon i rummet bredvid ropar "Aj! Hjälp!". Vem av följande är MINST sannolik att undersöka situationen och hjälpa till?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Ina, som nyligen läste en text om fortplantning hos däggdjur.
- ☐ Lea, som gått en termin på läkarprogrammet.
- ☐ Sia, som precis höll på att träna en grupp nya anställda.
- ☐ Noa, som har hög självförmåga (self-efficacy).

Totalpoäng: 1

1(j) När är det mest sannolikt att beteenden påverkar attityder?**Välj ett alternativ:**

- ☐ När beteenden är frivilliga och synliga.
- ☐ När beteenden är tvingade och privata.
- ☐ När attityder och beteenden är normativa.
- ☐ När attityder är starka men inte specifika.

Totalpoäng: 1

1(k) Vad föreslår self-perception theory?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Att våra attityder formas oberoende av våra handlingar.
- ☐ Att våra attityder alltid styr vårt beteende.
- ☐ Att vi förstår våra attityder genom att observera vårt eget beteende.
- ☐ Att vi bara beter oss i linje med våra attityder om andra ser på.

Totalpoäng: 1

1(l) Vilka är de två typerna av aggression?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Central och perifer (peripheral) aggression.
- ☐ Normativ (normative) och informativ (informative) aggression.
- ☐ Fientlig (hostile/reactive) och instrumentell (instrumental) aggression.
- ☐ Privat (private) och offentlig (public) aggression.

Totalpoäng: 1

1(m) Vad är ett exempel på självtjänande bias (self-serving bias)?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Att skylla ett misslyckande på sin egen förmåga och framgång på tur.
- ☐ Att skylla ett misslyckande på otur och en framgång på egen kompetens.
- ☐ Att alltid ta ansvar för både framgångar och misslyckanden.
- ☐ Att undvika att ta ansvar för vare sig framgångar eller misslyckanden.

Totalpoäng: 1

1(n) Varför kan ögonvittnens vittnesmål vara opålitliga, enligt socialpsykologisk forskning?**Välj ett alternativ:**

- ☐ De är ofta omedvetna om situationen de befinner sig i.
- ☐ De påverkas sällan av yttre faktorer.
- ☐ De påverkas av kognitiva bias och minnesförvrängningar.
- ☐ De har svårt att förstå vad de har sett.

Totalpoäng: 1

1(o) Vilket av följande är ett exempel på hur hindsight bias ("hindsight is 20/20") kan påverka kliniska bedömningar?

Välj ett alternativ:

- ☐ En psykolog känner att hen borde ha förstått att klienten skulle begå ett brott, efter att brottet har begåtts.
- ☐ En psykolog uppfattar att folk som sover bättre också är mer kärleksfulla, något det inte finns statistiska belägg för.
- ☐ En psykolog ställer frågor till sina patienter för att bekräfta diagnosen hen tror att patienterna har, snarare än frågor som skulle kunna bekräfta motsatsen.
- ☐ En psykolog ser en patients förälskelse i sin lärare som ett tecken på ett Oidipuskomplex.

Totalpoäng: 1

1(p) Eli har hört sin chef säga att Eli inte är bra på att hantera stressiga situationer. Eli börjar därför undvika att ta på sig ansvar i stressiga projekt och de få gånger det ändå händer blir det ofta misslyckat på grund av att Eli känner sig så osäker. Vad illustrerar detta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bekräftelsebias (confirmation bias)
- ☐ Självuppfyllande profetia (self-fulfilling prophecy)
- ☐ Fundamentala attributionsfelet (fundamental attribution error)
- ☐ Spotlight-effekten (spotlight effect)

Totalpoäng: 1

1(q) Vad är INTE en trolig anledning till att män (på gruppnivå) uttrycker mer intresse för sex än kvinnor?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kvinnor vill framstå som mer sexuella än de är.
- ☐ Eftersom data är baserat på självrapportering finns det en risk att män överestimerar och kvinnor underestimerar sina sexuella relationer.
- ☐ Kvinnor har mer sannolikt negativa erfarenheter kopplade till sexuellt beteende.
- ☐ Det finns ett stigma runt kvinnors sexualitet.

Totalpoäng: 1

1(r) En psykologisk studie undersöker sambandet mellan antal timmar spenderade på sociala medier och nivån av upplevd ensamhet. Resultaten visar att Pearsons korrelationskoefficient är 0,65. Vad innebär detta resultat?

Välj ett alternativ:

- ☐ Det finns en stark positiv linjär relation mellan timmar på sociala medier och upplevd ensamhet.
- ☐ Det finns ingen relation mellan timmar på sociala medier och upplevd ensamhet.
- ☐ Det finns en stark negativ linjär relation mellan timmar på sociala medier och upplevd ensamhet.
- ☐ Det är omöjligt att säga något om relationen utifrån det givna resultatet.

Totalpoäng: 1

1(s) Vilket av följande alternativ har INTE visat sig ha ett påtagligt inflytande på konformitet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Enhällighet
- ☐ Gruppstorlek
- ☐ Socioekonomisk status
- ☐ Kulturella skillnader

Totalpoäng: 1

1(t) Vilket begrepp beskriver den evolutionära teorin som förklarar varför människor är mer benägna att hjälpa släktingar än icke-släktingar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bystander-effekten
- ☐ Reciprok altruism
- ☐ Kin selection
- ☐ Socialt inflytande

Totalpoäng: 1

1(u) Vilken teori föreslår att aggression ökar när vi hindras från att nå ett mål?

Välj ett alternativ:

- ☐ Frustration-aggressionsteorin. (frustration-aggression theory)
- ☐ Social inlärning. (social learning theory)
- ☐ Social modellering. (social modeling)
- ☐ Drivteorin. (drive theory)

Totalpoäng: 1

1(v) Vilken av följande korrelationer är starkast?

Välj ett alternativ:

- ☐ 0.1
- ☐ -0.8
- ☐ 0.5
- ☐ 2

Totalpoäng: 1

1(w) En kvinnlig student skriver ett matematikprov i ett rum där det finns en stor affisch som påminner henne om att kvinnor är sämre på matematik. Hon presterar sämre än väntat. Vad illustrerar detta?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bekräftelsebias. (confirmation bias)
- ☐ Social kategorisering. (social categorisation)
- ☐ Stereotypot. (stereotype threat)
- ☐ Deskriptiv norm. (descriptive norm)

Totalpoäng: 1

1(x) Vilket av följande är sannolikt INTE ett effektivt sätt att påverka åsikter om klimatförändringar? (De andra är alltså sannolikt mer effektiva sätt)

Välj ett alternativ:

- ☐ Fokusera på närområdet.
- ☐ Använd källor som är pålitliga för den enskilda individen.
- ☐ Använd minnesvärda argument och exempel.
- ☐ Fokusera på statistiken.

Totalpoäng: 1

1(y) En grupp elever gör ett experiment där alla utom en medvetet svarar fel på en fråga. Den sista personen, som inte är medveten om experimentet, väljer samma felaktiga svar trots att det tydligt är fel. Vad illustrerar detta beteende?

Välj ett alternativ:

- ☐ Normativt inflytande. (normative influence)
- ☐ Deindividuering. (deindividuation)
- ☐ Informativt inflytande. (informative influence)
- ☐ Gruppolarisering. (group polarisation)

Totalpoäng: 1

1(z) Vad beskriver spotlight-effekten?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att vi tror att andra har samma åsikter som vi själva har.
- ☐ Att vi överdriver vår förmåga att övertala andra.
- ☐ Att vi tror att andra lägger märke till oss mer än vad de faktiskt gör.
- ☐ Att vi undviker situationer där vi kan bli observerade.

Totalpoäng: 1

2(a) Vad innebär gruppolarisering (group polarization) och hur kan det uppstå i en diskussion om ett politiskt ämne? Ge ett exempel. (3p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | Σ |

Ord: 0/250

Totalpoäng: 3

2(b) Beskriv vad social loafing är och ge två exempel på hur detta kan minskas i en grupp som arbetar tillsammans. (3p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | Σ |

Ord: 0/250

Totalpoäng: 3

- 2(c)** Beräkna Spearmans rangkorrelation för sambandet mellan poäng på ett IQ-test och placering i en nutidsorientering (tävling) för nedanstående 4 personer. Svara med 2 decimaler. Du måste även beskriva dina uträkningar för att få poäng. (3p)

Student	IQ (X)	Tävlingsplacering (Y)
Mona	120	2
Sven	110	4
Fatima	140	1
Marcel	130	3

Skriv in ditt svar här

Teckenf...
| **B**
I
U
 $\times_2$
 $\times^2$
 I_x
|

|

|

|

|

|
| Σ
|

Ord: 0

Totalpoäng: 3

- 2(d) Erwin köper en dyr träningsmaskin men använder den nästan aldrig. Beskriv hur kognitiv dissonans kan uppstå i denna situation och ge ett exempel på hur dissonansen kan minskas. (2p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | Σ |

Ord: 0/250

Totalpoäng: 2

2(e) Förklara skillnaden mellan en intern och en extern attribution. Ge ett exempel på varje.
(2p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | I_x | | | | | | Σ |

Ord: 0/250

Totalpoäng: 2

- 3 En kommun står inför utmaningen att skapa en framgångsrik integrationsprocess för nyanlända flyktingar. Kommunledningen har bitt dig som socialpsykolog att föreslå tre strategier för att minska negativa stereotyper och förbättra relationen mellan nyanlända och lokalbefolkningen. Beskriv strategierna tydligt och koppla var och en till ett relevant socialpsykologiskt koncept eller en teori. (6p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 6